

האשה נקנית פרק ראשון קדושין

במורת הש"ס

מעיקרא דדינא פירכא שכן יולאח בכסף. ה"ה דמלי למונקט
 שכן יולאח בשש ויובל וסימנין אלא יחא ליה למפרך
 פירכא דשייכא אף בשפחה כענינה דהוא מלי למעבד ק"ו משפחה
 כענינה דלא שייכי פירכא דסימנין ושם ויובל הקשה ה"ר יעקב
 מאורלייג"ש אכתי למה לי כי יקח כתי
 דלא מלי יליף מק"ו מ"מ נילף מהיקושא
 שהקשה לאמה העבריה מואח אחרת
 יקח לו הקשה הכתוב לאחרת כדאיתא
 לקמן (דף טו.) ולאמה העבריה נפקא לן
 לקמן (דף יד.) שנקנית בכסף מוהפדה
 ומה אמה נקנית בכסף אף אשה
 נקנית בכסף דלון משיבין על ההיקש
 וי"ל דמי מתיקש לתוך ה"א דלא סגי
 בפרוטת עד שיחא ב' פרוטות
 כדבעינן בחמה העבריה כדמוכח
 לקמן ורבינו נתנאל תיכין כיון דלא
 ידענו דלמה העבריה נקנית בכסף
 אלא מוהפדה דהואיל ויולאח בכסף
 נקנית בכסף לא ילפי' מיניה קנין של
 אשה לפי שבניאיתא אינה יולאח
 בכסף כמו אמה העבריה:

אצטרך למכחב
 חריוו להשלים דין
 קדוש בכסף: דירה דו
 דמני יקח לא נסרינן
 אלא שראיש נחון כסף
 ת"ל יצאה אמה והיתה
 רגסרין אצל יש כסף
 לדון. ומוצאה חנם
 חובתא דהיבא דיהיב
 אידי לדידה דוי דאב
 אבל א' לא מצית לסייר
 דאי איהו יבנה לדידה
 הו קדושי ת"ל כי יקח
 איש שהאיש יוקח
 ויחון כסף:
 ח) נראה דל"ל אכל
 מילת למימר וכו' לדידה
 ק"ו כי הו קדושי
 כסף אבא (ד' י"ג)
 נכנס
 "אכל בן חוה"
 "כא נחל י' כה אהל נ"ך
 סימונין אלו מיוצא (דף טו.)
 נחמנא כאן וקדושי

כא אמרנו כו'. ומאי תקשה ליה אי אשמועינן קרא בדר דאלינות
 דתיפוק ביה: **ותנא פיימי ליב פסכא**. קדושי כסף דיליף לכו רב
 יהודה דלעיל "מאן כסף" נפקי ליה לחנא 'מקויה' דשרד עפרון: **כי
 יקח איש אשה ובעלה**. והלריכה הכתוב גט לפוטרה מקויה זו
 תורה אור כדכתב סופר קרא דקרא 'והיה אם לא
 רב אשי' **קמ"ל** יוצאה חנם כו', ולמר בר רב אשי
 דאמר **יולאח ק"ו הוא הא אמרינן** *מילתא
 דאיתא בק"ו שרה וכתב לה קרא? ה"מ היכא
 דליכא לשניי אבל **היכא דאיכא לשניי**
משנינן: **ותנא מייתי לה מחבא דתניא** *כי יקח
איש אשה ובעלה והיה אם לא תמצא חן
בעיניו כי מצא בה וגו' אין קויה אלא בכסף
 וכן הוא אומר **ותתי בכף השדה קח ממני**
ותצא דין הוא ומה אמה העבריה שאינה
נקנית בביאה נקנית בכסף, וז' שנקנית בביאה
 אינו דין שתקנה בכסף, יבמה תוכיח שנקנית
 בביאה ואינה נקנית בכסף מה ליבמה שכן
 אין נקנית בשטר האמר **בוז שנקנית בשטר**
ת"ל כי יקח איש אשה ובעלה וקרא הא אחיא
לה? אמר רב אשי משום דאיכא למימר
מעיקרא דינא פירכא מהיבא קא מייתית לה
מאמה העבריה מה לאמה העבריה שכן
יוצאה בכסף האמר בוז שאינה יוצאה בכסף
ת"ל כי יקח איש ואצטרך למיכתב יוצאה
חנם ואצטרך למיכתב כי יקח איש דא
כתב רחמנא *כי יקח הוה אמניא קדושין
 דיהב לה בעל, דירה הוה כתב רחמנא יוצאה
 חנם וא' **כתב רחמנא** יוצאה חנם הוה אמניא
 היכא דיהבה * (ליה) אידי לדיריה וקדושתו
 הוה קדושי כתב רחמנא כי יקח ולא' כי תקח:
 *ובעלה מלמד שנקנית בביאה, **ותצא דין הוא**
ומה יבמה שאין נקנית בכסף, נקנית בביאה,
וז' שנקנית בכסף אינו דין שנקנית בביאה?
אמה העבריה תוכיח שנקנית בכסף ואין
נקנית בביאה, מה לאמה העבריה שאין קנינה
לשום אישות האמר בוז שנקנית לשום
אישות ת"ל ובעלה ולמה לי קרא הא אחיא
הא אמר רב אשי משום דאיכא למימר
מעיקרא דינא פירכא מהיבא קא מייתית לה
מבמה מה ליבמה *מה ליבמה שכן
זקוקה ועומדת תאמר בוז שאין זקוקה ועומדת, תלמוד לומר ובעלה:
 ובנין

* ויבמה חנא כסף
 [פסחים י"ח: וש"נ]
 [פסחים טז: מלין קית:]

הגהות הב"ח
 (ה) תוס' ד"ה ובעלה
 וכו' וילף מ"ש דקויה
 קויה דנקנית בבואה:
 [נכ"ש] ונחוש [ימא]
 [לקמן ט:]

מה נולד
 נכנסות אב
 קונה אבא
 מה נולד
 מקור אבא
 נקנית בבואה
 גלוין הש"ס
 גמ' אי' ש"י כו'
 מעיקרא דדינא פירכא
 תמורה כח ע"כ:

מה לאמה העבריה שכן יולאח
 בכסף. וז"ל נילף כסף
 מביאה ומה ביאה שאין קונה בחמה
 העבריה קונה בחמה כסף שקונה
 בחמה העבריה אינו דין שקונה
 בחמה וי"ל כ"ש דליכא למיפרך
 יבמה תוכיח שנקנית בבואה ואינה
 נקנית בכסף: **היכא** דיהבה
 לדיריה וקדושתו. פי' בקונטרס
 שאומרת הרי אמה מקודש לי וקשה
 שהרי באיש אינו נוכל לשון קדושין
 שאין נאמר בכך לשאר נשים ויש
 לפרש שאומרת הרי אני מקודשת לך
 וצריך לומר דיהבה לדיריה לאו דוקא
 שהרי אביה מקבל הקדושין אלא
 הוה למר ואמרה: **כתב** רחמנא
 כי יקח ולא כי תקח אשה לאיש.
 תימה כיון דעיקר קרא דכי יקח אחא
 למימר שהיא לא תקדשו מה צריך
 למיך קויה קויה משדה עפרון בלאו
 הכי שמעינן ליה מדכתוב כי יקח
 ולא כי תקח אשה אח אש וי"ל
 דלי לאו ג"ש הוה מוקמינן קרא דכי
 יקח אש אקדושין של ביאה אבל
 בקדושי כסף לא בעינן נתן הוא ואמר

הוא להכי אצטרך גזירה הוה לאורוי דכי יקח
 תיפוק ליה מדכתוב כי יקח דמשמע גמי לשון ביאה
 כמו כוליה קויה דערויה אש אבד יקח את אחותו
 ואלה אל אחותה לא תקח אש אשר יקח את אשת
 אחיו וי"ל דש"י היכא דאי אפשר לפרש
 בענין אחר כדאמרינן בפ' טשאין על האנטה
 (יבמות דף טו.) ליקודין כחובין בחורה
 סתם הראוייה לשיבה שבידה הראוייה לקויה
 קויה וז"ל (א) דנקנית בבואה כדאמר' ברש
 הבא על יבמתו (שם דף נה:) אשה
 לבעלה מינן שנקנה בהערה אחיא קויה קויה
 וי"ל דלי לאו כתב ובעלה עיקר ביאה לא הוה
 גמרינן מקויה דערויה דכיון דקויה דהתם
 לא מישחטי בקנין כלל אבל לחשב הערה כגמר
 ביאה גמרינן פסיר: **אמה** העבריה תוכיח
 שנקנית בכסף ואינה נקנית בבואה. תימה
 אי הוה שתיק מוצעלה ה"א אמה העבריה גמי
 נקנית בבואה מק"ו דהא לקמן (דף טו.) ממעטין
 מוצעלה אמה העבריה והכא אינו לא ככתב
 ובעלה וי"ל דהכי פריך והלא דין הוא דמשום
 אשה לא אצטרך ובעלה דאיתא בק"ו ואי
 למשטי אמה העבריה לכתוב קרא דאמר
 ובעל והוי מוקי למשטי אמה דמשום ה"א
 גופה לא צריך וה"א יתירה למה לי ומשטי
 אי לא כתב אלא ובעל ה"א הוה איתא בקל
 וחומר דהוא אצטרך אמה העבריה תוכיח:
מך ליבמה שכן זקוקה ועומדת. וז"ל הלא
 אין מועיל לה זקוקה לענין כסף וא"כ כל זה
 אכתי בקל וחומר וימא הכי ומה יבמה שאלע"פ
 שהיא זקוקה ועומדת אין נקנית בכסף
 ונקנית בבואה אשה שאינה זקוקה ונקנית
 בכסף אינו דין שנקנית בבואה ולא זיקה
 לה מה שאינה זקוקה דכי ה"א גוונא לריך
 לומר פרק טלוד הרגל (ב"ק דף כה.) דבעי
 לאחוכי התם דקן משלם בחצר הניזק נוק שלם
 מק"ו דשן ורגל שפשוטין ברשות הרבים
 מייבין ברשות הניזק נוק שלם קרן שחייב
 ברשות הרבים חצי מנוי האמר בקרן שאין
 זיקו מנוי ומפרש ר"י התם דברשות הניזק
 דכי ה"א גוונא לריך לומר פרק טלוד הרגל
 (ב"ק דף כה.) דבעי לאחוכי התם דקן משלם
 בחצר הניזק נוק שלם מק"ו דשן ורגל שפשוטין
 ברשות הרבים מייבין ברשות הניזק נוק שלם
 קרן שחייב ברשות הרבים חצי מנוי האמר בקרן
 שאין זיקו מנוי ומה שן ורגל שאלע"פ שהיא
 זקוקה ועומדת לביאה כלומר שיעקר
 מנותה להקים לאחיו שם הילכך נקל לה להקטת
 בבואה יותר מאשה וה"ל אצטרך משו"א פ'
 שכן זקוקה ועומדת שביאה זו אינה עושה
 אלא גומרת קדושי ראשון ומשום דלשכתן
 ביאה גומרת לא נאמר שתקנה תחלת קנין.
 [וע' תוס' ב"ק כה. ד"ה אינ': ומנין]